

Gizli: Gazeteciler

KİME: Birleşmiş Milletler Dünya İklim Zirvesindeki **Gazeteciler**

KONU: Amaçlar konusunda bilgilendirme

Siz bir gazetecisiniz ve Birleşmiş Milletler iklim müzakerelerinin sonuçlarını halka duyurmaktan sorumlusunuz. Konumunuzun getirdiği güç ve sorumluluğun farkındasınız - paylaştığınız öyküler kamuoyunu, politik iradeyi ve hatta dünyanın bir bölümünden müzakerecilerin diğer bölgelerden gelenleri nasıl anladığını bile etkileyebilir.

Amaçlar: Amacınız, zirvede alınan kararlar konusunda halkı bilgilendirecek derin sorular sormaktır. Gazeteciler için “ahlak kuralları”, raporlamanızın doğruluk, kesinlik, nesnellik, tarafsızlık, dürüstlük ve halkın önünde hesap verilebilirlik ilkelerinin uygulanmasını gerektirir.

Genel Durum: İklim ile ilgili bilimsel fikir birliği çok açık: İklim bilimcilerin %97'si iklim değişiminin gerçekleşmekte olduğunu, temel nedeninin fosil yakıtlar olduğunu ve etkilerinin çok yıkıcı olabileceğini kabul ediyor. Eninde sonunda iklim değişikliğinin toplumun tüm alanlarını etkileyecek olmasına karşın bugün, ilgili haberler, haber kurumlarında kırılmak üzere bilim ve çevre masalarına sürülüyor. Gerek halkın gerekse haber editörlerinin çoğunun, iklim değişikliğinin ölçeğini ve aciliyetini yeteri kadar anlamamış olması, bu sorun için kaynak ve ilgi bulmayı zorlaştırıyor.

Fırsatlar: Gerek iklimin etkileri ve zararları, gerek önlem alınmasını isteyen sosyal bir hareket, gerekse fosil yakıtlardan yenilenebilirliğe kayan ekonomi nedeni ile, değişen bir iklim, gittikçe artarak, ansızın gerçekleşecek bir sosyal değişim dönemi anlamına geliyor. Gazeteciler için değişim ve çalkantı fırsatlar sunar. Halkın, iklim değişikliğinin nedenleri altında yatan bilimi, insanların nasıl tepki verdiğini ve fırsatlar ve risklerin nerelerde olduğunu bilmesi gerekiyor. İklim değişikliğinin bugün yeteri kadar haber yapılmıyor olması yanında, birkaç haber kurumu bunun sıradaki büyük öykü olabileceğini fark ediyor.

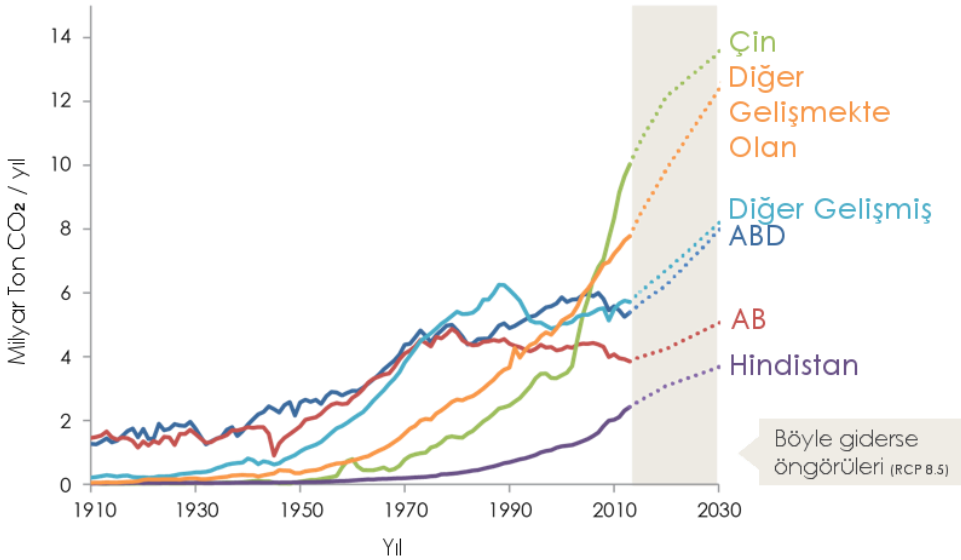
Halkın Genel Görüşü (kamuoyu): İnsanların çoğu iklim değişikliğinin gerçek ve insan kaynaklı olduğuna inanıyor. Çoğunluğun bu görüşüne karşın, iklim değişikliği gene de tartışmalı veya en azından rahatsız edici bir başlık olarak düşünülüyor ve günlük konuşmalarda konusu ender olarak açılıyor. Pek çok kişinin öncelik sıralamasında en altta ve ayrıca kısa alıntılara veya eğlendirici öykülere uymayacak kadar uzun erimli, yavaş değişen ve karmaşık bir başlık. 24 saat boyunca sürekli haber veren yüksek hızlı günümüz dünyasında, halkın bu konuda ilgisini çekmek zor.

Eylemler: Müzakereler süresince olayları canlı yayında haber olarak sunmaktan sorumlusunuz. Rolünüz, dinleyicilerin ilgilerini çekebilecek tartışmalı ve heyecanlı olayları ortaya çıkararak halkı bilgilendirmek ve ilgisini canlı tutmak. Karar verme gücünü elinizde bulundurmuyor olsanız da kararları etkileme gücünüz diğer herhangi bir gruptan daha fazla olabilir. Şunları yapmalısınız::

- Temel bilimsel noktaları, insanların ilişkilendirebileceği, sürükleyici ve ilginç biçimde anlatacak yollar bulun. Kendi araştırmanızı yapın ve gerekiyorsa BM teknik görevlilerinden yardım isteyin.
- Temsilcilerin resmi basın açıklamaları yanında aralarındaki konuşmalara da kulak kesilin. Kuşkulu veya tartışmalı kararları, yanlış bilgilendirmeleri veya açık kişisel çıkarları sergileme fırsatlarını arayın.
- İzleyicilerinizin ilgisinin sürmesi için anlaşmazlıkları, duygusal durumları veya duyguların dışı vurumlarını öne çıkarın ve vurgulayın.

İyi şanslar. Bu müzakerelerde kimin kazanıp kimin kaybettiğinin öyküsünün nasıl anlatılacağı size kalmış.

*Climate Interactive, MIT Sloan School of Management, ve UMass Lowell Climate Change Initiative tarafından geliştirilmiştir.
Son güncelleme Temmuz 2015.*

Endüstri Devriminden bu yana fosil yakıtların yanması sonucu salınan CO₂'in yaklaşık dörtte üçü gelişmiş ülkelerden geldi.

İsveç, petrole bağımlılığını azaltmak amacı ile 1976-1986 yılları arasında her yıl %4.5 emisyon azalımı sağlayabildi. Fransa ve Belçika da bu dönemde benzer azalmalar gösterdiler. Bunun dışında, geçmişte en büyük emisyon azalmaları finansal veya politik krizler sonucunda gerçekleşti. BM raporuna göre yıllık %3.5 azaltma hedefi aşırı iddialı.

Her bölge için 1910'dan 2013'e (kalın çizgiler), ağırlıklı olarak fosil yakıtlardan, Carbondioksit (CO₂) emisyonları ve şimdiye kadar olduğu gibi devam ederse 2030'a kadar öngörülen emisyonlar (kesik çizgiler)

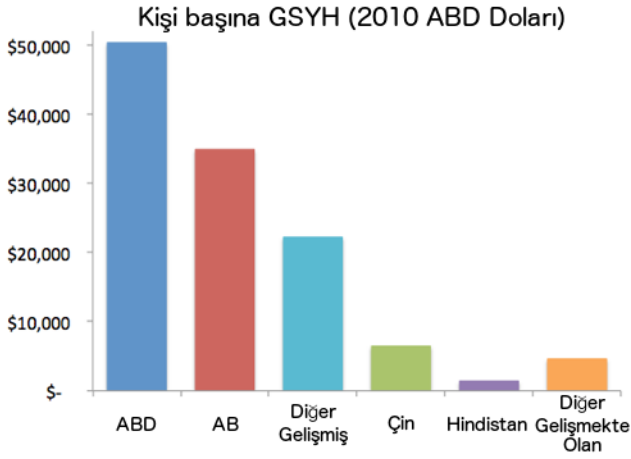
Kişi başına emisyonlar 2013
(ton CO₂ / yıl)

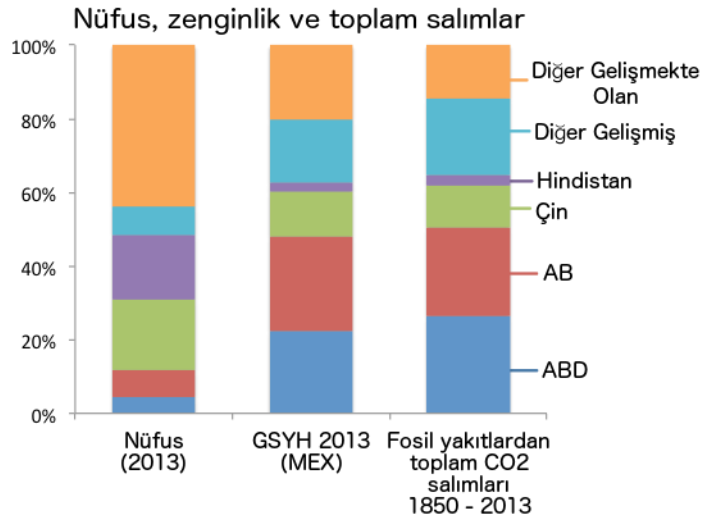
ABD, AB ve diğer gelişmiş ülkelerde kişi başına CO₂ emisyonu, gelişmekte olan ülkelerin (ör., Hindistan ve diğer gelişmekte olan ülkeler) emisyonlarından çok daha fazla. Dünya nüfusunun %5'inden daha azı ile ABD küresel emisyonların % 15'ini üretir.

Çin, Hindistan ve diğer gelişmekte olan ülkeler dünya nüfusunun % 81'ini barındırır ancak dünya varlığının sadece %35'ine sahiptir ve toplam dünya emisyonlarının %29'unu üretir.

ABD'de kişi başına düşen milli gelir (GSMH), Çin'den 7.5 kat, Hindistan'dan 35 kat daha fazladır.

Kişi başına düşen milli gelir (GSMH) olarak ölçülen varlığın 2013 yılında bölgelere göre dağılımı

Küresel nüfusun, milli gelirin (her ikisi de 2013 yılı) ve 1850'den 2013'e emisyon toplamalarının bölgelere göre dağılımı